

**A Nemzeti Adó- és Vámhivatal
által kiadott**

3017/2016. útmutató

a vámjogszabályokban meghatározott szankciók alkalmazásáról

Az Unió Vámkódex létrehozásáról szóló 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: UVK) 42. cikk (1) bekezdése alapján minden tagállamnak rendelkeznie kell a vámjogszabályok betartásának elmulasztásáért kiszabott szankciókról. Az ilyen szankcióknak hatékonyak, arányosnak és visszatartó erejűnek kell lenniük. Az UVK 42. cikk (2) bekezdése értelmében az igazgatási szankció lehet pénzbírság vagy az érintett személy által birtokolt valamely engedély visszavonása, felfüggesztése vagy módosítása. A két szankció együttesen is alkalmazható.

Az UVK-ban kapott felhatalmazás alapján az uniós vámjog végrehajtásáról szóló 2016. évi XIII. törvény (a továbbiakban: Vámtörvény), illetve az uniós vámjog végrehajtásának részletes szabályairól szóló 11/2016. (IV. 29.) NGM rendelet (a továbbiakban: NGM rendelet) részletezik a Magyarországon alkalmazandó szankciók rendszerét.

Hangsúlyozni kell ugyanakkor, hogy jelen útmutatónak nem célja a vámigazgatási bírság tekintetében értékhatárokat felállítani, mivel minden ügy egyedi elbírálást igényel, a bírság alkalmazásának és összegének mérlegelése során minden esetben más-más szempontokat kell figyelembe venni.

Lényeges megjegyezni azt is, hogy a vámigazgatási bírság – amellet, hogy a központi költségvetés bevétele – nem a bevételnövelés egyik eszköze, elsődleges célja a vámigazgatási eljárásokban részt vevő ügyféli kör jogkövető magatartásának biztosítása. A vámigazgatási bírság preventív hatását is fontos kiemelni, melynek alkalmazása során a vámhatóság minden esetben törekszik a fokozatosság elvének betartására.

Jelen útmutató a vámhatóság ügyfeleinek tájékoztatását szolgálja. Célja, hogy az ügyfelek megismerjék az adó- és vámigazgatóságok, és a Repülőtéri Igazgatóság (a továbbiakban együtt: igazgatóság) által a szankciók megállapítása, valamint a pénzügyi szankciókkal kapcsolatban benyújtott méltányossági kérelmek elbírálása során alkalmazott általános elveket. Ez az útmutató nem minősül jogszabálynak, ezért alkalmazása az ügyfelekre és a bíróságokra nézve nem kötelező.

**I. Fejezet
Irányadó jogszabályok**

1. A vámigazgatási bírság alkalmazását – az UVK-ban kapott felhatalmazás alapján – a Vámtörvény 25-32. §-ai teszik lehetővé a vámhatóság számára, míg egyes részletszabályokat az NGM rendelet 4-7. §-ai határoznak meg.

**II. Fejezet
A vámigazgatási bírság alkalmazásának egyes esetei**

2. A vámigazgatási bírság alkalmazásának esetei tekintetében a Vámtörvény 25. § (1) bekezdése egyfajta csoportosítást alkalmaz, melyet az NGM rendelet 4. és 5. §-ai töltenek meg részletes tartalommal, azonban nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy az NGM rendelet 4. és 5. §-aiban lévő felsorolások nem taxatív jellegűek, azaz nem csak azok a

tevékenységek vagy mulasztások szankcionálhatók a vámhatóság által, amelyek egy bizonyos „csoporthoz” tartozó „alábontásban” szerepelnek, hanem valamennyi olyan egyéb jogsértés is, amely az adott jogszabályi kötelezettség betartásához kapcsolódik.

1. Árunyilatkozat-adással, értesítéssel, okmánymegőrzéssel összefüggő kötelezettség megszegése

3. A Vámtörvény 25. § (1) bekezdés a) pontja, továbbá az NGM rendelet 4. § (1) bekezdés a) pontja értelmében e kötelezettség megszegése valósul meg abban az esetben, ha a nyilatkozattevő a vám-árunyilatkozat, az átmeneti megőrzési árunyilatkozat, a belépési gyűjtő árunyilatkozat, a kilépési gyűjtő árunyilatkozat, az újrakiviteli árunyilatkozat (a továbbiakban együtt: árunyilatkozat) vagy az újrakiviteli értesítés benyújtásakor nem biztosítja a megadott információ pontosságát és teljességét, vagy az alátámasztó okmányok hitelességét, pontosságát és érvényességét.
4. Ezekben az esetekben a vámjogszabály egyértelműen meghatározza, hogy az adott árunyilatkozat vagy értesítés benyújtásáért ki felel, illetve, hogy mely adatokat kell megadni, továbbá, milyen okmányokat kell benyújtani az indítványozott eljárás lefolytatása érdekében a vámhatóságok felé. Amennyiben vámhatóság megállapítja – akár folyamatba épített ellenőrzés keretében, akár utólag –, hogy a megadott adatok nem a valóságot tükrözik vagy hiányosak, esetleg az árunyilatkozathoz kötelezően csatolandó okmányok nem (lehettek volna) elfogadhatóak, vámigazgatási bírság kiszabásának van helye.
5. A vámhatóság minden esetben azzal a személlyel szemben állapítja meg a szankciót, aki (amely) az árunyilatkozat, illetve újrakiviteli értesítés benyújtására jogszabály szerint kötelezett.
6. A Vámtörvény 25. § (1) bekezdés a) pontja, továbbá az NGM rendelet 4. § (1) bekezdés b) pontja értelmében e kötelezettség megszegése valósul meg abban az esetben, ha a vám-árunyilatkozatot vagy az átmeneti megőrzési árunyilatkozatot benyújtó nyilatkozattevő a nyilatkozatát alátámasztó okmányokat nem nyújtja be a vámhatóságokhoz, amikor az uniós jog azt előírja, vagy amikor a vámellenőrzéshez az szükséges.
7. A jogalkotó itt szűkíti az esetek körét a vám-árunyilatkozatra, illetve az átmeneti megőrzési árunyilatkozatra, azonban itt is az adott árunyilatkozatot benyújtó felelőssége, hogy az indítványozott eljárást alátámasztó, kötelezően csatolandó okmányokat a vámhatóság rendelkezésére bocsássa. Amennyiben az alátámasztó okmányokat a vámjogszabály alapján nem kell kötelezően csatolni a vám-árunyilatkozathoz vagy az átmeneti megőrzési árunyilatkozathoz, de a vámhatóság a vámellenőrzés során vizsgálni kívánja, azokat felszólítására a rendelkezésére kell bocsátani. E kötelezettség be nem tartása eredményezhet vámigazgatási bírság kiszabását.
8. A Vámtörvény 25. § (1) bekezdés a) pontja, továbbá az NGM rendelet 4. § (1) bekezdés c) pontja értelmében e kötelezettség megszegése valósul meg abban az esetben, ha az okmányok és információk megőrzésére kötelezett személy nem őrzi meg a vámalakiságok elvégzéséhez kapcsolódó okmányokat és információkat a vámjogszabályok által előírt ideig.

9. E rendelkezésekben a jogalkotó az UVK 51. cikkében, a 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az Unió Vámkódex egyes rendelkezéseire vonatkozó részletes szabályok tekintetében történő kiegészítéséről szóló 2015/2447. bizottsági végrehajtási rendelet 91. és 110. cikkeiben, továbbá a Vámtörvény 17. §-ában meghatározott megőrzési határidők betartásának elmulasztását szankcionálja. A vámhatóság a szankciót azzal szemben alkalmazza, aki az okmányok megőrzésére kötelezett.
10. A Vámtörvény 25. § (1) bekezdés a) pontja, továbbá az NGM rendelet 4. § (1) bekezdés d) pontja értelmében e kötelezettség megszegése valósul meg abban az esetben, ha vámeljárással szemben a szóban forgó vámeljárással irányadó rendelkezések alkalmazásához szükséges alátámasztó okmányok a vám-árunyilatkozat vagy a kiegészítő árunyilatkozat benyújtásának időpontjában nincsenek a nyilatkozattevő birtokában és így nem bocsátja azokat a vámhatóságok rendelkezésére.
11. Az UVK 163. cikke kimondja, hogy az azon vámeljárással irányadó rendelkezések alkalmazásához szükséges alátámasztó okmányoknak, amelyre az árukat bejelentették, a vám-árunyilatkozat benyújtásának időpontjában a nyilatkozattevő birtokában kell lenniük és a vámhatóságok rendelkezésére kell állniuk. Ez alól kivétel az UVK 167. cikke szerinti egyszerűsített árunyilatkozat, azonban a vámhatóság által – rendszeresen előforduló esetben az erre irányuló vámhatósági engedélyben, egyéb esetben a vám-árunyilatkozat elfogadását követően – meghatározott határidőn belül ezekkel az okmányokkal rendelkezni kell. Amennyiben a nyilatkozattevő ezeket az okmányokat azért mulasztja el benyújtani, mert azok nem állnak rendelkezésére, szintén vámigazgatási bírság kiszabására számíthat.
12. A Vámtörvény 25. § (1) bekezdés a) pontja, továbbá az NGM rendelet 4. § (1) bekezdés e) pontja értelmében e kötelezettség megszegése valósul meg abban az esetben, ha a vámeljárással nyilatkozattevője az egyszerűsített árunyilatkozat vagy a nyilatkozattevő nyilvántartásába való bejegyzés esetében nem nyújt be a megadott határidőn belül kiegészítő árunyilatkozatot az illetékes vámhivatalhoz.
13. Az UVK 167. cikke értelmében az egyszerűsített árunyilatkozat vagy a nyilatkozattevő nyilvántartásába tett bejegyzés esetében a nyilatkozattevőnek megadott határidőn belül kiegészítő árunyilatkozatot kell benyújtania az illetékes vámhivatalhoz, amelyben az érintett vámeljáráshoz szükséges adatok szerepelnek. E kötelezettség elmulasztása esetében a vámhatóság vámigazgatási bírságot szabhat ki, de a kötelezettség megszegés vagy mulasztás eredménye lehet az engedély felfüggesztése vagy visszavonása is.
14. A Vámtörvény 25. § (1) bekezdés a) pontja, továbbá az NGM rendelet 4. § (1) bekezdés f) pontja értelmében e kötelezettség megszegése valósul meg abban az esetben, ha a vámjogszabályban erre kötelezett személy az UVK-ban meghatározottak szerint nem nyújt be árunyilatkozatot, érkezési értesítést, indulás előtti árunyilatkozatot vagy újrakiviteli értesítést.
15. A vámjogszabályok értelmében az erre kötelezett személyeknek az egyes eljárásokhoz/árunyilatkozatokhoz/értesítésekhez kapcsolódóan – a vámfelügyelet gyakorlása érdekében – tájékoztatniuk kell a vámhatóságot a behozatalra vagy kivitelre szánt árukkal kapcsolatos szándékolt tevékenységről. A vámhatóság az erre irányuló indítvány alapján vezet be minden olyan alakíságot, végez el minden olyan ellenőrzést, amely az Unió vámterülete és az e területen kívüli országok vagy területek között

szállított áruk beléptetését, kiléptetését, árutovábbítását, szállítását, tárolását és meghatározott célra történő felhasználását, valamint a nem uniós áruk és a meghatározott célra történő felhasználás alatt lévő áruk az Unió vámterületén belüli jelenlétét és szállítását szabályozó vámjogszabályoknak és a más jogszabályoknak való megfelelést. Ezért aztán, ha a vámhatóságot nem értesítik arról, hogy az adott áruk szállításához kapcsolódóan intézkedési (ellenőrzési) kötelezettsége van, azzal vámellenőrzési feladatkörének ellátásban akadályozzák meg, amely szankció kiszabását vonja maga után.

2. Vámfelügyelettel, vámellenőrzéssel kapcsolatos kötelezettség megszegése

16. A Vámtörvény 25. § (1) bekezdés b) pontja, továbbá az NGM rendelet 4. § (2) bekezdés a) pontja értelmében e kötelezettség megszegése valósul meg abban az esetben, ha az a személy, aki az Unió vámterületére árut szállít be, nem tesz eleget az áru megfelelő helyre történő szállítására vonatkozó kötelezettségének, vagy nem tájékoztatja a vámhatóságot, ha e kötelezettségek nem teljesíthetők.
17. Az UVK 135. cikke mondja ki, hogy annak a személynek, aki az áru fuvarozásáért a felelősséget viseli az Unió vámterületére történő beszállítását követően, az Unió vámterületére történő belépés után haladéktalanul tovább kell szállítania az árut a vámhatóság által kijelölt útvonalon és utasításainak megfelelően a vámhatóságok által kijelölt vámhivatalhoz, vagy bármely más e hatóságok által kijelölt vagy jóváhagyott helyre, vagy valamely vámszabad területre. Ha e kötelezettség nem teljesíthető, az UVK 137. cikke értelmében annak a személynek, akit a kötelezettség terhel, vagy az érdekében eljáró bármely más személynek haladéktalanul tájékoztatnia kell a vámhatóságot az előállt helyzetről. A vámhatóság az értesítés alapján határozza meg azokat az intézkedéseket, amelyeket az érintett áruk vámfelügyelete érdekében meg kell hozni, valamint, hogy az árut elszállítsák valamelyik vámhivatalhoz vagy a hatóságok által kijelölt vagy jóváhagyott egyéb helyre.
18. Miután a vámjogszabály pontosan megnevezi az e jogszabályban foglalt kötelezettségek teljesítésére kötelezett személyeket, így a kötelezettségszegés okán a vámhatóság a szankciókat is ellenük fogja bevezetni.
19. A Vámtörvény 25. § (1) bekezdés b) pontja, továbbá az NGM rendelet 4. § (2) bekezdés b) pontja értelmében e kötelezettség megszegése valósul meg abban az esetben, ha az adott vám eljárás jogosultja a vámfelügyelet alatt álló nem uniós árut a vámfelügyelet alól kivonja.
20. Az UVK 134. cikk (1) bekezdés harmadik mondata értelmében az áru vámfelügyelet alatt marad mindaddig, amíg ez vámjogi státusának meghatározásához szükséges, és a vámhatóságok engedélye nélkül a vámfelügyelet alól nem vonható ki. Az a személy, akinek az adott vám eljáráshoz kapcsolódó kötelezettségek betartásáért felelős, szenved el a szankciókat is a kötelezettségszegés bekövetkeztét követően. Fontos kiemelni, hogy adott esetben a vámigazgatási bírság kiszabása mellett egyéb fizetési kötelezettségek is keletkezhetnek, így például a vámhatóságok 198. cikk (1) bekezdése szerinti intézkedések költségeit, illetve a vámfelügyelet alóli elvonása eredményeként keletkezett vámtartozást is meg kell fizetni.

21. A Vám törvény 25. § (1) bekezdés b) pontja, továbbá az NGM rendelet 4. § (2) bekezdés c) pontja értelmében e kötelezettség megszegése valósul meg abban az esetben, ha a vámhatóság által az árura, a csomagolásra vagy a szállítóeszközökre felhelyezett azonosítási eszközöket a vámhatóság előzetes engedélye nélkül eltávolítják vagy megsemmisítik.
22. Az UVK 192. cikk (2) bekezdése értelmében árura, a csomagolásra vagy a szállítóeszközökre felhelyezett azonosítási eszközök eltávolítása vagy megsemmisítése csak a vámhatóság által vagy a vámhatóság által erre felhatalmazott gazdálkodók által történhet, kivéve, ha előre nem látható körülmények vagy vis maior eredményeként eltávolításuk vagy megsemmisítésük az áru vagy a szállítóeszköz védelmének biztosítása érdekében elengedhetetlen. E rendelkezések értelmében, aki az azonosítási eszközöket a vámhatóság engedélye nélkül eltávolítja úgy, hogy a vis maior esete nem áll fenn, bírság kiszabására számíthat.
23. A Vám törvény 25. § (1) bekezdés b) pontja, továbbá az NGM rendelet 4. § (2) bekezdés d) pontja értelmében e kötelezettség megszegése valósul meg abban az esetben, ha az érintett személy a vámhatóság kérésére, az előírt határidőn belül a megfelelő formában nem bocsátja rendelkezésre a szükséges okmányokat és információkat, vagy nem adja meg részére a vámalkiságok vagy vámellenőrzések végrehajtásához szükséges segítséget.
24. Az UVK 15. cikkének (1) bekezdése értelmében a vámalkiságok elvégzésében vagy a vámellenőrzésekben közvetve vagy közvetlenül érintett személyek kötelesek a vámhatóságok kérésére, az előírt határidőn belül a megfelelő formában a vámhatóságok rendelkezésére bocsátani a szükséges okmányokat és információkat, valamint megadni részükre a vámalkiságok vagy vámellenőrzések végrehajtásához szükséges segítséget. E rendelkezések alapján vámigazgatási bírság kiszabására számíthat a vámigazgatási eljárásban, illetve vámellenőrzésben résztvevő valamennyi olyan személy, aki a hivatkozott rendelkezésben foglalt kötelezettségét megszegve a vámellenőrzést akadályozza.
25. A Vám törvény 25. § (1) bekezdés b) pontja, továbbá az NGM rendelet 4. § (2) bekezdés e) pontja értelmében e kötelezettség megszegése valósul meg abban az esetben, ha az a személy, aki az Unió vámterületére árut szállít be, nem állítja azt vám elé a belépést követően.
26. Az UVK 139. cikk (1) bekezdése kimondja, hogy az Unió vámterületére beszállított árut megérkezésükkor haladéktalanul vám elé kell állítani a kijelölt vámhivatalnál vagy a vámhatóság által kijelölt vagy jóváhagyott bármilyen egyéb helyen vagy a vámszabad területen. Az UVK 139. cikk (1) bekezdése meghatározza a vám elé állításra kötelezettek személyét is, így ha e kötelezettek az Unió vámterületére behozott áruk vám elé állítását elmulasztják, szankció alkalmazására is számíthatnak.
27. Fontos megjegyezni, hogy ha a jogsértést jövedéki termékre követik el, kiemelt összegű bírság kiszabására számíthatnak, egyúttal arra is, hogy a vám elé állítani elmulasztott árut a vámhatóság lefoglalja és el is kobozza. A lefoglalás és elkobzás szabályait az útmutató VI. fejezet 11. címe részletezi.
28. A Vám törvény 25. § (1) bekezdés b) pontja, továbbá az NGM rendelet 4. § (2) bekezdés f) pontja értelmében e kötelezettség megszegése valósul meg abban az esetben, ha az árut az

UVK 140. cikke szerint a vámhatóság engedélye nélkül vagy nem a vámhatóság által kijelölt vagy jóváhagyott helyeken rakják ki vagy átrakják az azt fuvarozó szállítóeszköztől.

29. Az UVK 140. cikke értelmében az árukhoz az azokat fuvarozó szállítóeszköztől való kirakása vagy átrakása kizárólag a vámhatóság engedélyével történhet, a vámhatóság által kijelölt vagy jóváhagyott helyeken. Nincs szükség ilyen előzetes engedélyre olyan közvetlen veszély esetében, amely szükségessé teszi az áru egy részének vagy egészének azonnali kirakódását. Ebben az esetben a vámhatóságot erről haladéktalanul tájékoztatni kell. Aki az UVK 140. cikkében foglalt tilalmat megszegi vagy a közvetlen veszély megelőzése vagy elhárítása érdekében végzett kirakodásról a vámhatóságot nem értesíteni, e tevékenységével vagy mulasztásával alapot ad vámigazgatási bírság kiszabására.
30. A Vámtörvény 25. § (1) bekezdés b) pontja, továbbá az NGM rendelet 4. § (2) bekezdés g) pontja értelmében e kötelezettség megszegése valósul meg abban az esetben, ha az a személy, aki az Unió vámterületéről árut szállít ki, nem állítja azt vám elé a kilépést megelőzően.
31. Az UVK 267. cikk (1) bekezdése értelmében az Unió vámterületéről kiszállított áru vámfelügyelet alatt áll, és vámellenőrzés alá vonható. Az UVK 267. cikk (2) bekezdése részletezi fel azon személyek körét, akiknek a szóban forgó árut vám elé kell állítani, így ha ezek a személyek a vám elé állítási kötelezettségüket nem teljesítik, e mulasztás vámigazgatási bírsággal szankcionálható.
32. A Vámtörvény 25. § (1) bekezdés b) pontja, továbbá az NGM rendelet 4. § (2) bekezdés h) pontja értelmében e kötelezettség megszegése valósul meg abban az esetben, ha az Unió vámterületére jogellenesen bejuttatott nem uniós árut vagy az árutovábbítási eljárás alatt álló, a rendeltetési vámhivatalnál vám elé nem állított árut szereznek meg vagy birtokolnak.
33. A 32. pontban hivatkozott rendelkezéseivel a Vámtörvény az UVK 79. cikke alapján szabályok be nem tartása miatt keletkezett vámtartozás egyik adója – az a személy, aki a szóban forgó árut megszerezte vagy birtokában tartotta, és az áru megszerzésekor vagy átvételekor tudomása volt, vagy tudomása kellett, hogy legyen arról, hogy, a vámjogszabályok szerinti valamely kötelezettséget nem teljesítettek – esetében teszi lehetővé e jogsértő magatartása szankcionálását.

3. Vámeljárásokhoz kapcsolódó kötelezettség megszegése

34. A Vámtörvény 25. § (1) bekezdés c) pontja, továbbá az NGM rendelet 4. § (3) bekezdés a) pontja értelmében e kötelezettség megszegése valósul meg abban az esetben, ha az aktív feldolgozási eljárás jogosultja nem zárja le a vámeljárást a meghatározott határidőn belül. Az UVK 215. és 257. cikkei értelmében a 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az Uniós Vámcodek egyes rendelkezéseire vonatkozó részletes szabályok tekintetében történő kiegészítéséről szóló 2015/2447. bizottsági végrehajtási rendelet (VA) 264. cikkében foglalt elszámolási szabályok alapján az aktív feldolgozási eljárást a vámhatóság által meghatározott határidőn belül le kell zárni. Az árutovábbítástól eltérő különleges eljárás – így az aktív feldolgozás is – lezárul, ha az eljárás alá vont árut vagy a feldolgozott termékeket valamely következő vámeljárás alá vonták, azokat az Unió vámterületéről kiszállították, vagy azokat megsemmisítették és hulladék nem

maradt utánuk, vagy a 199. cikknek megfelelően azokat az államnak felajánlották. Az IM/EX aktív feldolgozás, a szabványosított információcsere nélküli EX/IM aktív feldolgozás esetében az a 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az Unió Vámkodeks egyes rendelkezéseire vonatkozó részletes szabályok tekintetében történő kiegészítéséről szóló 2015/2446. felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet (a továbbiakban: FJA) 175. cikk (1) bekezdése értelmében az engedélyes köteles az eljárás lezárásának határidejét követő 30 napon belül bemutatni a felügyelő vámhivatalnak a vám eljárás lezárásáról szóló igazolást. Amennyiben az engedélyes a vám eljárás lezárására vagy a lezárás igazolására vonatkozó kötelezettségének nem tesz eleget, a vámhatóság az UVK 79. cikk (1) bekezdés a) pontja alapján keletkezett vámtartozás megállapításán túl vámigazgatási bírság kiszabásáról is intézkedik.

35. A Vámtörvény 25. § (1) bekezdés c) pontja, továbbá az NGM rendelet 4. § (3) bekezdés b) pontja értelmében e kötelezettség megszegése valósul meg abban az esetben, ha a passzív feldolgozási eljárás jogosultja az UVK 262. cikke szerint nem viszi ki a hibás árut a határidőn belül. Vámigazgatási bírságot szab ki a vámhatóság, amennyiben passzív feldolgozás keretében helyettesítő termékek behozatalát a hibás áru kivitele előtt, és ezeket a hibás árut a helyettesítő termék szabad forgalomba bocsátására vonatkozó árunyilatkozat elfogadásától számított két hónapon belül nem szállítják ki az EU vámterületéről.
36. A Vámtörvény 25. § (1) bekezdés c) pontja, továbbá az NGM rendelet 4. § (3) bekezdés c) pontja értelmében e kötelezettség megszegése valósul meg abban az esetben, ha az árutovábbítási eljárás jogosultja az UVK 233. cikk (1) bekezdés a) pontjában foglaltakat megszegi, azaz a rendeltetési vámhivatalnál az előírt határidőn belül nem állítja vám elé az árut sértetlenül és az azonosítás biztosítására a vámhatóság által hozott intézkedések betartásával.
37. A Vámtörvény 25. § (1) bekezdés c) pontja, továbbá az NGM rendelet 4. § (3) bekezdés d) pontja értelmében e kötelezettség megszegése valósul meg abban az esetben, ha a vám eljárás jogosultja nem tesz eleget a vámraktározási eljárás alatt álló áru tárolásából eredő vámjogszabályok által meghatározott kötelezettségeknek. Az UVK 211. cikk (1) bekezdés b) pontja értelmében a vámraktár üzemeltetésének feltételei a vámhatósági engedélyben kerülnek meghatározásra. Különös – a vámhatósági engedélyben meghatározandó – kitételeket azonban az uniós vámjogszabály is tartalmaz, így az FJA 177. cikke értelmében uniós és nem uniós árut együtt tárolásával összefüggő nyilvántartási kötelezettség, az FJA 201. cikkében a kiskereskedelmi értékesítésre vonatkozó szabályok, valamint a veszélyes vagy egyéb okból különleges elhelyezést igénylő áruk tárolásával összefüggő, az FJA 202. cikkében meghatározott szabályok. E szabályok megszegése esetén vámigazgatási bírság kiszabásának van helye.
38. A Vámtörvény 25. § (1) bekezdés c) pontja, továbbá az NGM rendelet 4. § (3) bekezdés e) pontja értelmében e kötelezettség megszegése valósul meg abban az esetben, ha a vámellenőrzéshez vagy az adott vám eljárás alkalmazásához kapcsolódóan hamis információkat vagy okmányokat bocsátanak a vámhatóságok rendelkezésére. Az UVK 15. cikkében került meghatározásra a vámhatóságok számára nyújtandó információnyújtási kötelezettség, melynek értelmében a vámalakiságok elvégzésében vagy a vámellenőrzésekben közvetve vagy közvetlenül érintett személyek kötelesek a vámhatóságok kérésére, az előírt határidőn belül a megfelelő formában a vámhatóságok rendelkezésére bocsátani a szükséges okmányokat és információkat, valamint megadni

részükre a vámalakiságok vagy vámellenőrzések végrehajtásához szükséges segítséget. E kötelezettség az árunyilatkozatot benyújtó személyt terheli. Amennyiben az eljáró vámszerv az UVK 46. cikke szerinti vámellenőrzés során megállapítja, hogy akár magához a vámellenőrzéshez, akár az ellenőrzéssel érintett árunyilatkozathoz kapcsolódóan hamis információkat vagy okmányokat bocsátottak a vámhatóságok rendelkezésére vámigazgatási bírság kiszabása iránt intézkedni fog.

39. A Vámtörvény 25. § (1) bekezdés c) pontja, továbbá az NGM rendelet 4. § (3) bekezdés f) pontja értelmében e kötelezettség megszegése valósul meg abban az esetben, ha az árun a vámraktárban a vámhatóság engedélye nélkül a megengedett kezelési módokon túl feldolgozást végeznek. Az UVK 220. cikke értelmében a vámraktározási eljárás alá vont árukön elvégezhetők a szokásos kezelési módok, amelyek az állaguk megővését, a külső megjelenésük vagy eladhatóságuk javítását, illetve a forgalmazásuk vagy viszonteladásuk előkészítését szolgálják. Ezeket a kezelési módokat az FJA 180. cikk értelmében annak 71-03. melléklete részletezi. A szokásos kezelési módok közös jellemzője, hogy azok egyike sem keletkeztethet más nyolcjegyű KN-kódot. Ilyen szokásos kezelési mód például: leltározás, mintavétel, szortírozás, szitálás, mechanikus szűrés, illetve az áru mérése, károsodott vagy szennyezett alkotóelemek eltávolítása, konzerválás pasztörizálással, sterilizálással, besugárzással, vagy tartósítószer hozzáadásával, paraziták elleni kezelés, rozsda elleni kezelés stb.. Amennyiben a vámraktárban az engedélyes vagy az UVK 242. cikk (2) bekezdésében foglaltak alkalmazása esetén a vám eljárás jogosultja e megengedett kezelési módokon túli műveleteket végez a nem uniós árukön, e tevékenységével vámigazgatási bírság kiszabására ad okot.
40. A Vámtörvény 25. § (1) bekezdés c) pontja, továbbá az NGM rendelet 4. § (3) bekezdés g) pontja értelmében e kötelezettség megszegése valósul meg abban az esetben, ha export-visszatérítéssel érintett áru berakodásának a 612/2009/EK rendelet 5. cikk (7) bekezdés b) pontja szerinti bejelentését elmulasztják vagy a bejelentést az előírt határidőt be nem tartva vagy nem az NGM rendelet 51. § (1) bekezdésében foglaltak szerint teszik meg a vámhatósághoz. A 612/2009/EK rendelet 5. cikk (7) bekezdés b) pontja értelmében az olyan termékeket exportáló személyeknek, amelyek után visszatérítést igényelnek, a berakodási műveletek megkezdését legalább 24 órával megelőzően tájékoztatniuk kell a vámhivatalt, és meg kell jelölniük a berakodás várható időtartamát. Az NGM rendelet 51. § (1) bekezdése értelmében e bejelentés benyújtható személyesen, telefax útján, adatfeldolgozási eljárás alkalmazásával. Elektronikus berakodási bejelentést az nyújthat be, aki az illetékes vámhivatalnál az elektronikus adatküldéssel összefüggő azonosíthatóság érdekében regisztráltatta magát. A bejelentést az NGM rendelet 6. melléklete szerinti adattartalommal kell megtenni az illetékes vámszerv részére. E kötelezettségek elmulasztása vagy késedelmes, nem elfogadott formában történő teljesítése vámigazgatási bírság kiszabását vonhatja maga után.

4. Vámjogszabályok alkalmazásához kapcsolódó határozatokkal összefüggő kötelezettség megszegése

41. A Vámtörvény 25. § (1) bekezdés d) pontja, továbbá az NGM rendelet 4. § (4) bekezdés a) pontja értelmében e kötelezettség megszegése valósul meg abban az esetben, ha az átmeneti megőrzésben lévő nem uniós áruért felelős személy az árut az UVK 149. cikke szerinti határidőn belül nem vonja vám eljárás alá, vagy nem viszi újra ki. Az UVK 148. cikke értelmében az átmeneti megőrzési létesítmények üzemeltetéséhez a vámhatóság engedélyére van szükség. Az UVK 149. cikke pedig kimondja, hogy átmeneti

megőrzésben lévő nem uniós árukat 90 napon belül vám eljárás alá kell vonni vagy újra ki kell vinni. Amennyiben az engedélyes e 90 napos határidőt túllépi, vámigazgatási bírság kiszabására számíthat.

42. A Vámtörvény 25. § (1) bekezdés d) pontja, továbbá az NGM rendelet 4. § (4) bekezdés b) pontja értelmében e kötelezettség megszegése valósul meg abban az esetben, ha az árut a vámhatóság előzetes engedélye nélkül átmeneti megőrzési létesítményben vagy vámraktárban tárolják. Az UVK 148. cikk (6) bekezdése alapján, ha erre gazdasági igény mutatkozik, és amennyiben a vámfelügyeletet nem érinti hátrányosan, a vámhatóságok engedélyezhetik az uniós áruk átmeneti megőrzési létesítményben történő tárolását. Amennyiben azonban az átmeneti megőrzési létesítmény üzemeltetője a vámhatóságok előzetes engedélye nélkül tárol átmeneti megőrzési létesítményben uniós árukat, az okot adhat vámigazgatási bírság kiszabására.
43. A Vámtörvény 25. § (1) bekezdés d) pontja, továbbá az NGM rendelet 4. § (4) bekezdés c) pontja értelmében e kötelezettség megszegése valósul meg abban az esetben, ha az a vámraktári engedély birtokosa nem tesz eleget a vámraktározási eljárás alatt álló áru tárolásából eredő kötelezettségeknek. A Vámtörvény 25. § (1) bekezdés c) pontja, továbbá az NGM rendelet 4. § (3) bekezdés f) pontja különös esetként említi azt az esetet, amikor az árukon a vámraktárban a vámhatóság engedélye nélkül a megengedett kezelési módokon túl feldolgozást végeznek. Ezen felül azonban vannak egyéb, a vámraktározási eljáráshoz kapcsolódó kötelezettségek. Ilyen például az UVK 238. cikk (2) bekezdésében említett azon eset, amikor a vámhatóságok határidőt állapítanak meg a tárolási eljárás lezárására vonatkozóan, vagy az UVK 240. cikkében említett ideiglenes kitérés, amelyre a vámhatóság előzetes engedélye alapján kerülhet sor. A vámraktározási eljárással kapcsolatosan az eljáró vámszerv az engedélyében egyéb kötelezettségeket is meghatároz, amelyek be nem tartása a vámraktározási eljárás alatt álló áru tárolásából eredő kötelezettségek teljesítésére irányuló kötelezettségek megszegését is eredményezi, így szankció alkalmazására adhat okot.
44. A Vámtörvény 25. § (1) bekezdés d) pontja, továbbá az NGM rendelet 4. § (4) bekezdés d) pontja értelmében e kötelezettség megszegése valósul meg abban az esetben, ha a vámjogszabályok alkalmazásához kapcsolódó határozat jogosultja nem teljesíti a határozatból eredő kötelezettségeit. Az UVK 23. cikk (1) bekezdése értelmében a határozat jogosultjának teljesítenie kell a határozatból eredő kötelezettségeit, mely kötelezettség betartását a vámhatóságoknak az UVK 23. cikk (5) bekezdése értelmében nyomon kell követniük. Ha az érintett vámhatóság megállapítja, hogy az engedélyes nem teljesíti a kérelmére hozott határozatban foglalt kötelezettségeket, a tárgyban hozott határozatát újraértékeli, felfüggeszti, módosítja vagy visszavonja, azonban emellett vámigazgatási bírságot is kiszabhat a feltárt kötelezettségmulasztás okán.
45. A Vámtörvény 25. § (1) bekezdés d) pontja, továbbá az NGM rendelet 4. § (4) bekezdés e) pontja értelmében e kötelezettség megszegése valósul meg abban az esetben, ha a vámjogszabályok alkalmazásához kapcsolódó határozat jogosultja nem értesíti haladéktalanul a vámhatóságot az említett vámhatóság által hozott határozat meghozatalát követően felmerült bármely olyan tényezőről, amely befolyásolhatja a határozat fenntartását vagy tartalmát. Amellett, hogy a határozat jogosultjának teljesítenie kell a határozatból eredő kötelezettségeit az UVK 23. cikk (2) bekezdése értelmében kötelessége haladéktalanul értesíteni a vámhatóságot a határozat meghozatalát követően felmerült bármely olyan tényezőről, amely befolyásolhatja a határozat fenntartását vagy tartalmát. E

kötelezettség elmulasztása – a határozat újraértékelése, felfüggesztése, módosítása vagy visszavonása mellett – vámigazgatási bírság kiszabását is eredményezheti.

46. A Vám törvény 25. § (1) bekezdés d) pontja, továbbá az NGM rendelet 4. § (4) bekezdés f) pontja értelmében e kötelezettség megszegése valósul meg abban az esetben, ha az érintett személy az engedélyezett gazdálkodó engedélyt, az egyszerűsített árunyilatkozat igénybevételére, az UVK szerinti egyéb egyszerűsítések igénybevételére, az áru különös eljárások alá vonására vagy tranzitterület létesítésére vonatkozó engedélyt a vámhatóságoktól valótlán nyilatkozatok révén szerezte meg, vagy a vámjogszabályok alkalmazásához kapcsolódó egyéb határozat meghozatalához a vámhatóság részére valótlán információt bocsátott rendelkezésre. Az UVK 27. cikke értelmében a vámhatóságoknak meg kell semmisíteniük a határozat jogosultja számára kedvező határozatot, ha a határozatot helytelen vagy hiányos információ alapján hozták meg és a határozat jogosultja tudta, vagy ésszerűen tudnia kellett volna, hogy az információ helytelen vagy hiányos volt, továbbá, ha az információ helyes és teljes körű lett volna, a határozat más lett volna. Amennyiben a vámhatóság a megállapítja e hármas feltétel teljesülését vagy azt, hogy az engedély megadására irányuló eljárásban a kérelmező valótlán nyilatkozatot tett, az engedély megsemmisítése mellett vámigazgatási bírság kiszabása iránt is intézkedik.
47. A Vám törvény 25. § (1) bekezdés d) pontja, továbbá az NGM rendelet 4. § (4) bekezdés g) pontja értelmében e kötelezettség megszegése valósul meg abban az esetben, ha a központi vámkezelés engedélyese, valamint az önértékelésre jogosító engedély birtokosa nem, vagy hibásan, vagy hiányosan teljesíti az egyéb terhek megállapításához szükséges adatszolgáltatási kötelezettségét. A Vám törvény 85. § (5) bekezdése értelmében az UVK 179. cikke szerinti, Magyarországot érintő központi vámkezelés, továbbá az FJA 251. cikke szerint érvényes szabad forgalomba bocsátásra, meghatározott célra történő felhasználásra, az áfa-fizetési kötelezettséggel járó ideiglenes behozatalra vonatkozó egyszerűsített eljárás folytatására kiadott egységes engedélyek birtokosa – ha az engedély nem Magyarországon került kiadásra és az engedélyes nem rendelkezik az általános forgalmi adó önadózással történő megállapítására jogosító engedéllyel – minden naptári hónapot követő 10. napig köteles az eljárások során megállapításra kerülő egyéb terhek megállapításához szükséges adónyilatkozatot az adófizetési kötelezettség keletkezésekor az engedélyben megjelölt vámhivatalnál benyújtani. A Vám törvény 86. §-a pedig az UVK 185. cikke szerinti önértékelésre vonatkozó engedély tekintetében határozza meg az a kötelezettséget, amelynek értelmében az engedélyesnek minden naptári hónapot követő 10. napig a tevékenysége során megállapításra kerülő egyéb terhek megállapításához szükséges, a Vám törvény 85. § (5) bekezdésében hivatkozott adónyilatkozatot kell benyújtania az adófizetési kötelezettség keletkezésekor az engedélyben megjelölt vámhivatalnál. Amennyiben az e pontban említett valamely engedély birtokosa nem, hibásan vagy hiányosan teljesíti e kötelezettségét, vámigazgatási bírság kiszabására számíthat.

5. Vámmentességekkel összefüggő kötelezettség megszegése

48. A Vám törvény 25. § (1) bekezdés e) pontja, továbbá az NGM rendelet 4. § (5) bekezdése értelmében e kötelezettség megszegése valósul meg abban az esetben, ha a vámmentesség igénybevételéhez szükséges, előírt feltételeket, kötelezettségeket már nem teljesítik, vagy ha a vámhatóság utólag megállapítja, hogy az áru vámmentes szabad forgalomba

bocsátására vonatkozó feltétel a vám-árnyilatkozat elfogadásának időpontjában nem állt fenn.

49. Ez a jogcím azokhoz a kötelezettségekhez kapcsolódik, melyeket a vámmentességek közösségi rendszerének létrehozásáról szóló 1186/2009/EK tanácsi rendelet, továbbá e rendelet egyes cikkeinek végrehajtására vonatkozó rendelkezések megállapításáról szóló 1224/2011/EU bizottsági végrehajtási rendelet a 1225/2011/EU bizottsági végrehajtási rendelet és a 80/2012/EU bizottsági végrehajtási rendelet részleteznek. A hivatkozott uniós jogszabályokban részletezett vámmentesség alkalmazásához esetenként tartoznak olyan kötelezettségek is, amelyeket a vámmentesen szabad forgalomba bocsátott árukkal kapcsolatosan teljesíteni kell az áruk kiadását követően is – pl. elidegenítési korlátozás vagy tilalom. Amennyiben az importőr ezeket, az adott vámmentességi jogcímhez tartozó kötelezettségét megszegi, vámigazgatási bírsággal sújtható.

6. Vámszabad területtel, tranzitterülettel összefüggő kötelezettség megszegése

50. A Vámtörvény 25. § (1) bekezdés f) pontja, továbbá az NGM rendelet 4. § (6) bekezdés a) pontja értelmében e kötelezettség megszegése valósul meg abban az esetben, ha vámszabad területre – amennyiben a vámszabad terület érintkezik valamely tagállam és egy harmadik ország közötti szárazföldi határral – nem közvetlenül, az Unió vámterületének más részén történő keresztülhaladás nélkül szállítanak be árut. Az UVK 135. cikk (2) bekezdése határozza meg e kötelezettséget, amelynek megsértése esetén a vámhatóság vámigazgatási bírságot szabhat ki.
51. A Vámtörvény 25. § (1) bekezdés f) pontja, továbbá az NGM rendelet 4. § (6) bekezdés b) pontja értelmében e kötelezettség megszegése valósul meg abban az esetben, ha a vámjogszabályban erre kötelezett személy az UVK-ban meghatározottak szerint nem nyújt be vámszabad területen végzett tevékenységekről szóló értesítést. Az UVK 244. cikk (2) bekezdése értelmében a vámjogszabályoktól függően bármely ipari, kereskedelmi vagy szolgáltatási tevékenységet megengedett a vámszabad területen. Ilyen tevékenységek végzéséről a vámhatóságokat előzetesen értesíteni kell, figyelemmel arra, hogy az UVK 244. cikk (3) bekezdése alapján a vámhatóság tilalmakat vagy korlátozásokat írhat elő a (2) bekezdésben említett tevékenységekre vonatkozóan, a szóban forgó áru jellegére, vagy a vámfelügyelet követelményeire, vagy a biztonsági és védelmi követelményekre figyelemmel. Ez bejelentési kötelezettség elmulasztása a vámhatóság felügyeleti jogkörének gyakorlását korlátozza vagy lehetetlenné teszi, ezért az szankcióval sújtható.
52. A Vámtörvény 25. § (1) bekezdés f) pontja, továbbá az NGM rendelet 4. § (6) bekezdés c) pontja értelmében e kötelezettség megszegése valósul meg – és így vámigazgatási bírság kiszabására kerülhet sor – abban az esetben, ha a vámszabad területen az UVK 244. cikkének (1) bekezdése szerint a vámhatóság jóváhagyása nélkül épületet építenek.
53. A Vámtörvény 25. § (1) bekezdés f) pontja, továbbá az NGM rendelet 4. § (6) bekezdés d) pontja értelmében e kötelezettség megszegése valósul meg – és vámigazgatási bírság kiszabására ad okot –, ha az érintett személy az UVK 245. cikkében foglalt kötelezettségét megszegve nem állítja vám elé a vámszabad területre szállított árut.

7. Származás igazolásával összefüggő jogsértések

54. A Vámtörvény 25. § (7) bekezdése, valamint az NGM rendelet 5. § (1)-(4) bekezdései különös szabályokat fogalmazznak meg a származás igazolásával összefüggő jogsértések szankcionálására. Az első ilyen különleges szabály értelmében, ha az EUR.1 vagy EUR-MED szállítási bizonyítványt vagy származási nyilatkozatot tartalmazó számlát a külföldi vámhatóság a rajta lévő adatok ellenőrzése céljából visszaküldi Magyarországra, illetve külföldi megkeresés nélkül a magyar vámhatóság az előzőekben nevesített okmányokat, valamint a beszállítói nyilatkozatokat vizsgálat tárgyává teszi és az utólagos vizsgálat során az adatok valótlannak bizonyulnak, az exportőr vagy a beszállító – származást igazoló okmányonként – az eladási ár, annak hiányában az áru vámhatóság által megállapított értékének egy százalékát, de legalább 50 ezer forint, legfeljebb 1 millió forint vámigazgatási bírságot köteles fizetni.
55. Ha az 54. pontban foglalt jogsértést hosszú távú beszállítói nyilatkozattal összefüggésben állapítja meg a vámhatóság, abban az esetben beszállítói nyilatkozatonként legalább 500 ezer forint, legfeljebb 1 millió forint vámigazgatási bírságot állapít meg.
56. Az 54. és 55. pontban foglalt jogsértésekkel egyenértékűnek tekinti – és ugyanakkora mértékű bírság kiszabásával fenyegeti – a jogalkotó azt az exportőrt vagy beszállítót, aki
- a származási igazolással kapcsolatos benyújtási kötelezettségének a vámhatóság felszólításában megjelölt időpontig nem tesz eleget vagy
 - a származási igazolás kiállításakor a vám-visszatérítési tilalom tekintetében a vámhatóságot megtéveszti azzal, hogy eltitkolja az exporttermék nem származó anyaghányadát, vagy a valóságnál kisebb arányú nem származó termékhányadot mutat ki.

III. Fejezet

A vámigazgatási bírság mértéke

57. A vámigazgatási bírság mértéke tekintetében a vámhatóság mérlegelési jogköre kibővült a 2016. május 1-jét megelőzően hatályos jogszabályi rendelkezésekhez képest. A vámhiány definíciója érdemben nem változott, azonban a jogkövető magatartást a nemzeti vámjogszabály a pénzügyi szankció mellőzésével vagy a vámhiányhoz mérten összecszerúságában alacsonyabb mértékű bírsággal veszi figyelembe a jogalkotó. A vámhatóságnak az e mérlegelés tekintetében keletkezett mozgástere alkalmazható azokra az esetekre is, amikor nem keletkezett vámhiány. Megjelenik ugyanakkor a szigorúbb elbánás lehetősége is azokra az esetekre vonatkozóan, amikor a vámhatóság megállapítja, hogy az adott jogsértést vagy mulasztást a bizonylatok, könyvek, nyilvántartások meghamisításával, megsemmisítésével követték el. A bírságösszeg megállapításánál azonban továbbra is az az elsődleges szempont, hogy az adott cselekmény vagy mulasztás eredményeként keletkezett-e vámhiány.
58. Fontos megemlíteni továbbá, hogy a Vámtörvény 28. § (2) bekezdése értelmében a vámigazgatási bírság egy eljárásban többször, ugyanazon kötelezettség ismételt megszegése vagy más kötelezettségzegés esetén ismételten is kiszabható (amennyiben a vámhatóság egy hiányosságot egy vám-árnyilatkozaton belül, többször ismétlődve tár fel, ez a megállapítás a vámigazgatási bírság kiszabása szempontjából egy esetben minősül). Ez azért kiemelésre méltó, mert ha a vámhatóság egy tevékenységet vagy mulasztást egy adott ügyben vámigazgatási bírsággal szankcionál, és ésszerű határidő kitűzése

mellett így felszólítja az ügyfelet e tevékenység megszüntetésére vagy mulasztás pótlására, és az ügyfél e hatósági felszólításban foglaltaknak nem tesz eleget, a vámhatóság ismételten élhet a bírság kiszabásával.

59. Meg kell említeni továbbá, hogy a bírság egyazon ügyben ismételt kiszabásának nem feltétele, hogy a feltárt állapot megszüntetésére az igazgatóság felszólítsa az ügyfelet, hiszen a bírság kiszabására okot adó körülmény leírása már szerepel a szankciót közlő határozatban. Ennek ellenére természetesen – bizonyos esetekben – előfordulhat, hogy a vámhatóság írásos úton határidőt ad az az ügyfélnek a jogszerű állapot helyreállítására, és amennyiben e határidőig az nem történik meg – és az ügyfél elfogadható indokkal nem menti ki magát – az egyértelmű jogalap a bírság ismételt alkalmazására.

8. Vámigazgatási bírság megállapítása, ha vámhiány keletkezett

60. A Vámtörvény 3. § 7. pontjának értelmezésében az alábbi esetekben keletkezik vámhiány:
- a) ha a vámáru-nyilatkozatot papíralapon nyújtották be, és a vámhatóság azt ellenőrzés nélkül fogadta el. Ebben az esetben az ellenőrzés nélküli elfogadás tényét a vámáru-nyilatkozaton rögzíteni kell, így az utólag megállapítható.
 - b) ha a vámáru-nyilatkozatot elektronikus úton nyújtották be, és a vámadat-feldolgozás okmánybekérés vagy vámvizsgálat mellőzésével került végrehajtásra (hiszen akkor szintén ellenőrzés nélküli elfogadásról beszélhetünk).
 - c) ha a vámeljárást során – függetlenül attól, hogy vámáru-nyilatkozatot papíralapon vagy elektronikusan nyújtották be – a vámhatóság okmányvizsgálatot vagy ezt követően vámvizsgálatot végzett, majd utólag, az alapeseti vámeljárást során rendelkezésre nem álló olyan információk birtokába jut, amely utólagos fizetési kötelezettséget eredményez. Amennyiben azonban már az alapeseti vámeljárást során vélelmezhető lett volna az esetleges eltérés (pl. eltérő vámtarifaszám és/vagy származási ország és/vagy vámérték megállapításának alapjául szolgáló adat stb. a számlán és a vámáru-nyilatkozaton), és az eltérés okát nem vizsgálták kellő mértékben, vagy a vizsgálat nem az ügyféli indítványt támasztotta alá, már nem beszélhetünk vámhiányról.
 - d) ha a nem uniós árukat az Unió vámterületére jogellenesen juttatták be, vámhiány keletkezik akkor is, ha a nem uniós árukat a jogellenes bejuttatást követően – vagy annak során – a vámhatóság lefoglalja és ezzel együtt vagy ezt követően elkobozza, függetlenül attól, hogy a vámtartozás ezen áruk elkobzásával az UVK 124. cikk (1) bekezdés e) pontja alapján megszűnik.
 - e) Magyarországot érintő központi vámkezelés, továbbá az FJA 251. cikke szerint érvényes egyszerűsített eljárásra vonatkozó egységes engedélyek keretében végzett szabad forgalomba bocsátásra, meghatározott célra történő felhasználásra, az áfa-fizetési kötelezettséggel járó ideiglenes behozatalra vonatkozó engedéllyel összefüggésben benyújtott adónyilatkozat alapján számított egyéb teher és a vámáru-nyilatkozat vagy az áruátengedést követő ellenőrzés alapján számított egyéb teher összegének pozitív különbözete.
61. Amennyiben a megállapított vámhiány összege nem éri el az ezer forintot, abban az esetben a vámhatóság az NGM rendelet 5. § (5) bekezdése alapján a vámigazgatási bírság összegét a Vámtörvény 25. § (4)-(5) bekezdései alapján állapítja meg, azaz úgy, mintha nem keletkezett volna vámhiány.
62. A vámhiányt eredményező magatartással kapcsolatban megállapított vámigazgatási bírság esetében a vámhatóságnak szűk mérlegelési jogköre van, miután a jogszabály részletesen

meghatározza a fizetendő bírság összegét. Ennek okán, ha az eljáró vámszerv megállapítja, hogy az utólag közölt fizetési kötelezettség nem abból eredően keletkezett, hogy a vámhatóság jogszabályt sértett, vagy a rendelkezésre álló adatokat helytelenül értékelte (ide nem értve az ellenőrzés nélküli elfogadás esetét), a feltárt vámhiányt alapul véve számítja ki a vámigazgatási bírság összegét.

63. A vámhiány után felszámított vámigazgatási bírság alapesetben a megállapított vámhiány 50%-a. Annak érdekében azonban, hogy a jogalkotó ösztönözze a jogkövető magatartást, lehetőség van a vámigazgatási bírság alacsonyabb összegben történő kiszabására, illetve a kiszabás mellőzésére is.
64. A vámigazgatási bírság kiszabása helyett a vámhatóság figyelmezteti az érintett személyt, amelynek feltétele, hogy
- a) a jogsértést vagy ezzel összefüggő mulasztást ne a bizonylatok, könyvek, nyilvántartások megghamisításával, megsemmisítésével kövessék el,
 - b) a kötelezettségszegés vagy mulasztás következményeként ne keletkezzen vámhiány, vagy a keletkező vámhiány összege természetes személy esetében a 30 ezer forintot, jogi személy esetében 150 ezer forintot ne haladja meg,
 - c) az érintett személy a Vámtörvény 25. § (1) bekezdésében részletezett valamely kötelezettségszegés vagy mulasztás bármelyikét első ízben kövesse el,
 - d) a kötelezettségszegést ne jövedéki termék jogellenes bejuttatásával kövessék el.
65. Nem szab ki továbbá a vámhatóság vámigazgatási bírságot abban az esetben sem, ha
- a) a nyilatkozattevő a tudomására jutott, a közölt vámokat és egyéb terheket is érintő információ alapján még a vámhatóság áruátengedést követő ellenőrzésének megkezdése előtt kérelmezi a vám-árunyilatkozat módosítását,
 - b) a keletkezett vám vagy egyéb teher fizetési kötelezettséget adós megfizeti vagy arra a vámhatóság jogerősen fizetési könnyítést engedélyez és
 - c) a jogsértést vagy ezzel összefüggő mulasztást nem a bizonylatok, könyvek, nyilvántartások megghamisításával, megsemmisítésével követik el.
66. Csökkentett mértékű vámigazgatási bírságot számít fel a vámhatóság abban az esetben, ha az adott jogsértés(ek) megtörténtéről az érintett személy – a vámhatóság erre irányuló áruátengedést követő ellenőrzésének megkezdését követően, de még az áruátengedést követő ellenőrzés megállapításait tartalmazó jegyzőkönyv közlése előtt – maga értesíti az ellenőrzést végző vámszervet, és kéri a jogsértéssel érintett vám-árunyilatkozat(ok) módosítását az ellenőrzés tárgykörét érintően. Amennyiben tehát az ellenőrzött személy egy ellenőrzés alá vont vám-árunyilatkozat módosítását kéri, de olyan tekintetben, ami az adott ellenőrzésnek nem tárgya (pl. az ellenőrzés egy adott áru(kör) tarifális besorolásának vizsgálatára terjed ki, és a vám-árunyilatkozaton feltüntetett, a szóban forgó árukörbe nem tartozó áru kapcsán megadott TARIC kód módosítását kérik), abban az esetben a 65. pontban foglaltak alapján – az ott feltüntetett feltételek együttes teljesülése esetén – nem kerül részére vámigazgatási bírság kiszabásra. A csökkentett mértékű bírság alkalmazásának is feltétele, hogy a jogsértést vagy ezzel összefüggő mulasztást ne a bizonylatok, könyvek, nyilvántartások megghamisításával, megsemmisítésével kövessék el, továbbá, hogy a keletkezett vám vagy egyéb teher fizetési kötelezettséget adós megfizesse vagy arra a vámhatóság jogerősen fizetési könnyítést engedélyezzen. A csökkentett mértékű vámigazgatási bírság alkalmazható a származás igazolásával összefüggő jogsértésekkel összefüggésben is, az e pontban említett egyéb feltételek fennállása esetén.

67. A vámhiány után keletkezett vámigazgatási bírság mértéke nem kizárólag csökkenthető, hanem az általános 50%-nál magasabb mértékben is kiszabható. E magasabb mértékű vámigazgatási bírságot akkor szab ki a vámhatóság, ha
- a vámfelügyelettel, vámellenőrzéssel kapcsolatos jogsértést oly módon követik el, hogy az Európai Unió vámterületére jövedéki terméket szállítanak be és a belépést követően azt nem állítják vám elé vagy
 - a jogsértést vagy mulasztást a bizonylatok, könyvek, nyilvántartások meghamisításával, megsemmisítésével követik el.
68. A 67. pontban részletezett esetekben a vámigazgatási bírság mértéke az árut terhelő vám és egyéb terhek összegének 200%-ával megegyező összeg, amely az a) alpont esetén legalább 40 ezer forint, míg a b) alpont szerinti esetben ilyen minimum összeget a vámjogszabály nem határoz meg.
69. Amennyiben a vámellenőrzés során előtalált nem uniós áru tulajdonjogát senki nem ismeri el – pl. vasúti forgalomba a poggyászok között bejuttatott cigaretta –, az eljáró vámszerv minden esetben vizsgálja a belépő jármű vezetését, üzemeltetését ellátó személyek közrehatását. Ennek keretében ellenőrzi különösen a személyzet feladatkörét, a csomagok elhelyezésének körülményeit, az előtalálás helyét, e hely idegen személy általi hozzáférhetőségét, a csomag jelzései vagy annak tartalma alapján történő beazonosíthatóságát. A vámigazgatási bírság kiszabásáról a lefolytatott ellenőrzés eredményeként hoz döntést. Ha az ellenőrzés nem állapítja meg az elkövető személyét, a vámigazgatási bírság kiszabására irányuló eljárás nem kerül bevezetésre, tekintettel arra, hogy az ügyfél személye – aki egyben a vámtartozás adója is – ismeretlen. Az ily módon előtalált nem uniós áruk lefoglalásáról és elkobzásáról az eljáró vámszerv azonban minden esetben rendelkezni fog.

9. Vámigazgatási bírság megállapítása, ha nem keletkezett vámhiány

70. Amennyiben a mulasztás vagy tevékenység következtében vámhiány nem keletkezik, a vámigazgatási bírság összegét általános esetben – az elkövetési magatartástól függően – az alábbi felső összeghatárok figyelembevételével állapítja meg az eljáró vámszerv:
- árunyilatkozat-adással, értesítéssel, okmánymegőrzéssel összefüggő jogsértés esetén természetes személy esetében 100 ezer forint, minden más személy esetében 500 ezer forint;
 - vámfelügyelettel, vámellenőrzéssel kapcsolatos, vámeljárásokhoz kapcsolódó, továbbá vámentességekkel összefüggő jogsértés esetén természetes személy esetében 125 ezer forint, minden más személy esetében 850 ezer forint;
 - a vámjogszabályok alkalmazásához kapcsolódó határozatokkal, illetve vámszabad területtel, tranzitterülettel összefüggő jogsértés esetén természetes személy esetében 150 ezer forint, minden más személy esetében 1 millió forint.
71. A 64. és 65. pontban részletezett feltételek teljesítése esetén az eljáró vámszerv nem szab ki vámigazgatási bírságot, míg a 66. pont szerinti feltételek teljesülése esetén – mérlegelési jogkörében eljárva – kedvezőbb bírságösszeget állapít meg.
72. Ha a jogsértést vagy mulasztást a bizonylatok, könyvek, nyilvántartások meghamisításával, megsemmisítésével követik el, és annak eredményeként nem keletkezik vámhiány, a vámigazgatási bírság összege természetes személy esetében

minimum 15 ezer forint, maximum 300 ezer forint, minden más személy esetében minimum 50 ezer forint, maximum 3 millió forint lehet.

73. A vámhiányt nem eredményező esetekben a vámhatóságnak kötelessége mérlegelni, figyelembe véve az eset ügyfél javára és terhére szóló valamennyi körülményét. Ennek során elsődlegesen a konkrét ügyben kiszabható bírság felső határát kell meghatározni, melyhez azt kell megvizsgálni, hogy szervezet vagy természetes személy ügyfélről van-e szó.
74. A vámhiányt nem eredményező eseteknél – a 64., 65. vagy 66. pontban részletezett feltételek nem állnak fenn – mérlegelésre okot adó körülmények lehetnek különösen az ügyfél javára:
- a) a jogsértő magatartásból, vagy mulasztásból eredő csekély mértékű hátrányos következmény a vonatkozó vámigazgatási eljárásra tekintettel;
 - b) határidővel kapcsolatos mulasztás esetén a késedelem nagysága. E mérlegelési szempontnál más megítélés alá esik például az árubemutató vagy okmánybenyújtási kötelezettség megszegésénél az egy napos késés, mint a több napos mulasztás, mivel akkor már lehetősége lett volna az ügyfélnek előre tájékoztatni a hatóságot a várható késedelemről illetve annak okáról (pl. vis maior esetei).
75. A vámhiányt nem eredményező eseteknél mérlegelésre okot adó körülmények lehetnek különösen az ügyfél terhére:
- a) a korábbi időszakban már megállapításra került hasonló – a szankcionálandó tevékenységgel vagy mulasztással azonos vagy közel azonos, a Vámtörvény 25. § (1) bekezdés ugyanazon pontjába, azon belül az NGM rendelet 4. § ugyanazon bekezdés ugyanazon pontjába ütköztethető – jogsértés. Az ismételt jogsértések minősítésénél a vámhatóság vizsgálja, hogy egy adott ügyfél részére történt-e már vámigazgatási bírság megállapítása, illetve annak milyen jellegű mulasztás/tevékenység szolgáltatott alapot. Ezekben az esetekben a preventív hatás elérése érdekében a vámhatóság elsődlegesen a fokozatosság elvét alkalmazza.
 - b) a mulasztásból/tevékenységből eredő súlyos következmény a vonatkozó vámigazgatási eljárásra tekintettel.
 - c) a vámhatóság felszólítására nem teljesíti kötelezettségét.
 - d) a vámjogszabályokban jártas ügyfél szegi meg az előírásokat. Az eset összes körülményét vizsgálva indokolt mérlegelni a mulasztást elkövető ügyfél státuszát, szakmai tapasztalatát. Az ügyfél szakmai tapasztalatát illetően a vámhatóság vizsgálja, hogy olyan professzionális gazdasági szereplőről van-e szó, akinek tevékenysége alapvetően behozatali és kiviteli műveletekből áll, és hogy rendelkezett-e bizonyos tapasztalattal a szóban forgó áruk kereskedelme terén, nevezetesen, hogy a múltban végzett-e olyan műveleteket, amelyekre a vámterheket helyesen kiszámolták. E szempont tekintetében vizsgálni kell az ügyfél vámigazgatási eljárásokban való részvételének jellegét is, amely lehet
 - da) eseti vagy rendszeres,
 - db) fő tevékenységként végzett vagy csak egy konkrét üggyhöz kapcsolódó.
76. A mérlegelés során a vámhatóság tapasztalatlan szereplőnek tekinti különösen az alábbi személyeket:
- a) a magánszemélyek
 - b) a nagyon kicsi vállalkozások (a Bizottság 2003. május 6-i ajánlása (HL L 124.) ezt a szereplő-kategóriát tíz fő alatti munkavállalói számban határozza meg.),

- c) azok a szereplők, akik első alkalommal végeznek behozatali műveleteket,
 - d) azok a szereplők, akik miközben már végeztek behozatali műveleteket, első alkalommal használnak új eljárásokat (például a különleges rendeltetés rendszerének első ízben történő használata),
 - e) azok a szereplők, akik a múltban több ugyanolyan vagy hasonló műveletet végeztek ugyan, de ezeknél a vámterheket soha nem számolták ki helyesen, mivel a vámhatóságok soha nem jelezték az említett szereplőknek, hogy az általuk elvégzett műveletek nem voltak helyesek.
77. A vámhatóság a mérlegelés során különösen az alábbi személyeket tekinti tapasztaltnak:
- a) a vámkezelési vagy a nemzetközi kereskedelmi szakemberek,
 - b) a vámjogi egyszerűsítések típusú engedéllyel/tanúsítvánnyal rendelkező engedélyezett gazdálkodók, az egyszerűsített eljárások igénybe vételére szóló engedélyek jogosultjai, a különleges eljárásokra szóló engedélyek jogosultjai, mivel ezek az engedélyek magukban foglalják, hogy az említett engedélyesek a vámügyek terén már rendelkeznek bizonyos szakmai tapasztalattal,
 - c) azok a szereplők, akik a múltban már több ugyanolyan típusú behozatali műveletet végeztek, amelyekben a vámterheket helyesen számították ki.
78. Az idézett bizottsági álláspont alapján kimondható, hogy a tapasztalt szereplőktől különösen elvárható a pontos munkavégzés, az egyes határidők, kötelezettségek betartása. Ezért az általuk elkövetett jogsértések során indokoltabb egy magasabb összegű bírság megállapítása, mint azon ügyféli kör esetében, akik a vám eljárások, vámigazgatási eljárások tekintetében nem rendelkeznek kellő tapasztalattal.
79. Lényeges, hogy a mérlegelési jogkörben hozott döntés nem egyezik meg a vámigazgatási bírság mérséklésének, elengedésének Vámtörvény 28. § (5) bekezdésében foglaltak szerinti jogintézményével!

IV. Fejezet

A vámigazgatási bírság kiszabásával kapcsolatos eljárási szabályok

80. A vámigazgatási bírság összegét – függetlenül attól, hogy az vámhiány vagy nem vámhiány után kerül kiszabásra – az eljáró vámszerv a Vámtörvény 28. § (1) bekezdése alapján ezer forintra kerekítve állapítja meg.
81. Tekintettel arra, hogy a vámigazgatási bírság kiszabása az ügyfél számára hátrányos döntés – függetlenül attól, hogy annak végrehajtására az ellene benyújtott jogorvoslati kérelemnek halasztó hatálya van, így a hátrányos jogkövetkezmények csak a bírságot megállapító határozat jogerőre emelkedésével terhelik az ügyfeleket – az UVK 22. cikk (6) bekezdése alapján megilleti őt a meghallgatáshoz való jog.
82. A vámigazgatási bírságot – a gyorsított eljárásban kiszabott vámigazgatási bírság kivételével – a vámhatóság külön, indokolást és jogorvoslatról való tájékoztatást is tartalmazó alakszerű határozattal közli, mely ellen az ügyfélnek jogorvoslati lehetősége van. Ennek figyelembe vételével a határozat indokolási része mindenre kiterjedő részletességgel tartalmazza a vámigazgatási bírság megállapításának körülményeit. Az indokolás – a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) idevágó rendelkezései értelmében, és attól függően, hogy vámhiány után kerül-e kiszabásra vagy sem – többek között tartalmazza:

- a) a bírság alapjául szolgáló, jogsértést eredményező mulasztás/tevékenység körülményeinek részletes leírását, illetve azt, hogy a mulasztással/tevékenységgel mely jogszabályi helyen előírt kötelezettségek sérültek,
- b) a feltárt mulasztást/tevékenységet az ügyfél hányadik alkalommal követte el,
- c) mulasztását az ügyfél önként tárta-e fel, vagy a vámhatóság felszólítására, esetleg jelezte-e előre a vámhatóság felé a határidő várható mulasztását,
- d) rosszhiszeműség megállapítható-e,
- e) az ügyfél az adott ügyben tapasztaltnak vagy tapasztalatlanak minősül-e, illetőleg ezzel összefüggésben a vámhatóság megítélése szerint a „tőle elvárható körülményekkel” járt-e el,
- f) részére korábban került-e vámigazgatási bírság megállapításra, illetve részesült-e már bírság kiszabással nem járó figyelmeztetésben,
- g) a bírság megállapításának alapjául szolgáló jogszabályi helyeket (ide értve a megsértett vámjogi norma pontos meghatározását is).

83. A 82. pontban felsoroltak közül a vámigazgatási bírság mérlegelésének alapjául szolgáló elemeket a vámhatóság elkülönítve szerepelteti határozatában, függően attól, hogy az ügyfél javára vagy terhére szóló körülményként vette figyelembe. Ennek okán a határozat indokolási részéből minden esetben kiderül, hogy milyen jogsértés került szankcionálásra és miért is került a rendelkező részben meghatározott bírságösszeg az ott leírt mértékben megállapításra.

84. A közölt vámigazgatási bírságot a Vámtörvény 28. § (3) bekezdése alapján a határozat jogerőre emelkedésétől számított tizenöt napon belül kell megfizetni. Ennek értelmében a határozat ellen benyújtott jogorvoslati kérelem a végrehajtás tekintetében halasztó hatállyal bír, azonban a jogerős határozathoz kapcsolódóan késedelmesen teljesített fizetés esetén a Vámtörvény 28. § (4) bekezdése értelmében az UVK 114. cikke szerinti kamatot kell fizetni, amennyiben annak számított összege a 2000 forintot meghaladja.

85. Ha a jogerőssé vált vámigazgatási bírságot az ügyfél a közölt fizetési határidőn belül nem fizeti meg, az a Vámtörvény 73. §-a alapján végrehajtásra kerül. Amennyiben a vámigazgatási bírság kiszabása közvetlenül kapcsolódik egy olyan vámigazgatási eljáráshoz, amely biztosítékkal fedezett – pl. behozatali irányú helyi egyszerűsített eljárás, a bírság kiszabásának indoka pedig pl. az ezzel az engedéllyel összefüggő kötelezettségek nem teljesítése – akkor a vámigazgatási bírság összege e garancia terhére is érvényesíthető.

86. A vámigazgatási bírság elévülésének kérdésében a Vámtörvény 29. §-a rendelkezik. E rendelkezések értelmében, ha vámhiányt okozó jogsértés esetén – a szankcionálandó jogsértés tekintetében – a vámok és egyéb terhek utólagos könyvelésbe vételére nyitva álló határidő eltelt, illetve vámhiányt nem okozó jogsértés esetén, ha a szankcionálandó jogsértés elkövetésének napjától számított három év eltelt, vámigazgatási bírságot kiszabni nem lehet.

87. A közölt vámigazgatási bírság végrehajtásához való jog a bírságfizetési kötelezettséget közlő határozat jogerőre emelkedésétől számított három év elteltével évül el. Az elévülést nyugtatja a végrehajtási eljárás felfüggesztése, szünetelése, a fizetésre kötelezett vagyonának egészére elrendelt bűnügyi zárlat, továbbá törvényben biztosított fizetési kedvezmény vagy feltételhez kötött adómentesség időtartama. Amennyiben a végrehajtási eljárásban a fizetésre kötelezett tulajdonában lévő vagyontárgyra jelzalogot jegyez be az

állami adó- és vámhatóság, e bejegyzés időtartama szintén nyugtatja a közölt vámigazgatási bírság végrehajtásához való jog elévülését.

V. Fejezet **Gyorsított eljárás**

88. Ha a vámfelügyelettel, vámellenőrzéssel kapcsolatos kötelezettséget úgy szegik meg, hogy az Európai Unió vámterületére nem uniós árut juttatnak be és a keletkezett vámhiány az 50 ezer forintot nem haladja meg, a vámigazgatási bírság gyorsított eljárás keretében a helyszínen is kiszabható. Az összeghatár mellett a gyorsított eljárás alkalmazásának további feltétele, hogy a nem uniós áru birtokosa, szállítója a jogsértés tényét elismerje, a jogkövetkezményekről szóló tájékoztatást tudomásul vegye, lemondjon jogorvoslati jogáról, továbbá a vámigazgatási bírságot a helyszínen megfizesse
89. Ha az eljáró vámszerv a gyorsított eljárás lefolytatásának feltételeit teljesítettnek látja, átadja az ügyfélnek *„Tájékoztató a gyorsított eljárás keretében vámigazgatási bírság helyszínen történő kiszabásáról és beszédéről, valamint a lefoglalt nem közösségi áru elkobzásáról”* nyomtatványt megismerés végett. Külföldi elkövetőnek a vámhatóság az annak anyanyelvén vagy – amennyiben az anyanyelvén ilyen tájékoztató nincs – választása szerinti nyelven megszüvegezett változatot adja át. A gyorsított eljárás bevezetésére csak akkor kerül sor, ha az ügyfél a tájékoztatóban foglaltakat megismerte, és annak megfelelő részében a gyorsított eljáráshoz szükséges nyilatkozatokat megtette és azt aláírásával igazolta. Ha az előkövető a tolmács alkalmazásáról – az idegen nyelvű tájékoztató átvételét és az abban foglaltak megismerését követően – lemond, e lemondást minden esetben írásban követeli meg a vámhatóság. A kitöltött tájékoztató eredeti példánya a vámhatóságé marad, míg az eljáró pénzügyőr aláírásával és bélyegzőjével hitelesített másolatot a jogsértő személy kapja meg. A tájékoztató letölthető a NAV honlapjáról a „Szabályzók/Tájékoztatások” aloldalon.
90. Ha az ügyfél nem beszél egyik olyan idegen nyelvet sem, amelyen a tájékoztató kiadásra került, az eljáró vámszerv intézkedik tolmács kirendelése érdekében. Ebben az esetben a tolmács kirendelését követően kerül sor az ügyfél nyilatkoztatására a gyorsított eljárás alkalmazása kapcsán, amennyiben az egyéb feltételek is fennállnak. A tolmácsot a vámhatóság a gyorsított eljárás minden szakaszában igénybe veszi annak érdekében, hogy az ügyfél jogairól és kötelezettségeiről kielégítő tájékoztatást kapjon. Ha az eljárás alá vont személy a magyar nyelvet nem beszéli, azaz ha a vámigazgatási eljárás során az anyanyelvét kívánja használni, illetve ha a meghallgatandó személy hallássérült, siket, vak, részére tolmácsot illetve jelnyelvi tolmácsot rendel ki az eljáró vámszerv. A vámigazgatási eljárás során kirendelt tolmács költségeit az állam viseli.
91. A gyorsított eljárásban kiszabott vámigazgatási bírságot az ügyfél készpénzben, illetve – ahol a POS terminálok telepítésre kerültek – bankkártya útján is megfizetheti. Banki átutalással történő fizetési mód a gyorsított eljárás tekintetében nem alkalmazható. A készpénzben megfizetett vámigazgatási bírságról az eljáró vámszerv nyugta-ellennyugtát állít ki.
92. A gyorsított eljárásban megállapított vámigazgatási bírsággal szemben jogorvoslatnak és/vagy méltányosságnak helye nincs.

VI. Fejezet

Nem pénzügyi szankciók, jogkövetkezmények

A pénzbírságon túl lehetőség van egyéb, nem pénzügyi szankciók alkalmazására is – ilyen a vámhatósági engedély felfüggesztése, módosítása vagy visszavonása – illetve egyéb jogkövetkezmények is társíthatók egy-egy jogsértéshez, mint a jogellenesen bejuttatott nem uniós áruk lefoglalása, elkobzása, valamint a harmadik országos állampolgárságú személyek ellen önálló beutazási és tartózkodási tilalom elrendelése.

10. Önálló beutazási és tartózkodási tilalom elrendelése

93. A harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény 43. § (1) bekezdés f) pontja értelmében, amennyiben a jogsértés elkövetője harmadik ország állampolgára, az idegenrendészeti hatóság önálló beutazási és tartózkodási tilalmat rendel el vele szemben, ha a jogerősen kiszabott vámigazgatási bírságot az előírt határidőig nem fizette meg, illetve annak végrehajtására nincs lehetőség. Ennek értelmében, ha a harmadik országos állampolgárságú elkövető a vámigazgatási bírság összegét nem fizeti meg, a vámhatóság kérelmezi önálló beutazási és tartózkodási tilalom elrendelését. A tilalom feloldására kizárólag a tartozás összegének megfizetését követően kerül sor.

11. Lefoglalás, elkobzás

94. Az Európai Unió vámterületére vám elé állítás megkerülésével (jogellenesen) bejuttatott nem uniós státuszú jövedéki terméket és az azok felhasználására, tárolására és szállítására használt eszközt a vámhatóság Vámtörvény 31. § (1) bekezdése alapján lefoglalja. E lefoglalást az eljáró vámszerv mellőzheti, ha
- a) a jövedéki termék mennyisége nem haladja meg a hatályos jövedéki jogszabályban meghatározott kereskedelmi mennyiséget,
 - b) az eszközön a vámjogszabályok megsértését lehetővé tevő átalakítást nem végeztek és
 - c) a jogsértő személy első ízben követte el a jogsértést.
95. A Vámtörvény 31. § (4) bekezdése lehetővé teszi a nem uniós áruk, valamint az azok szállítására használt szállítóeszközök lefoglalását – a nélkülözhetetlen dolgok, romlandó áruk és az élő állatok kivételével – akkor is, ha a jogellenes bejuttatást nem jövedéki termékre követik el. Erre különösen akkor kerülhet sor, ha az ügyfélnek vám, importhoz kapcsolódó egyéb teher- vagy vámigazgatási bírság tartozása van, továbbá, ha valószínűsíthető, hogy az ügyfél a bírság összegét nem fogja megfizetni. Ez utóbbi eset valószínűsíthető például, ha az ügyfélnek a NAV felé bármely más jogcímen – fizetési kedvezménnyel nem érintett – tartozása van, vagy a jogsértés tényét nem ismeri el és a kiszabott vámigazgatási bírság összegét nem hajlandó megfizetni a helyszínen. Ennek okán az áruk és a szállítóeszközök lefoglalását is elrendeli a vámhatóság, ha a lefoglalással, tárolással, szállítással, értékesítéssel várhatóan felmerülő költségek nem jelentenek aránytalan terhet a tartozáshoz, vagy az áru, eszköz értékéhez képest.
96. Az előző pontban foglalt feltételeken túl a lefoglalást az eljáró vámszerv egyéb, indokolt esetekben is elrendelheti, amennyiben a lefoglalással, tárolással, szállítással, értékesítéssel várhatóan felmerülő költségek nem jelentenek aránytalan terhet a tartozáshoz, vagy az áru, értékéhez képest.

97. Ha a jogellenesen bejuttatott nem uniós áru nem minősül jövedéki terméknek, és a gyorsított eljárás feltételei fennállnak, a vámhatóság a lefoglalástól eltekint, amennyiben az ügyfél a vámigazgatási bírság mellett az árukat terhelő vámot és az egyéb terheket is megfizeti. Ebben az esetben a nem uniós áruk szabad forgalomba bocsátását vámáru-nyilatkozat benyújtásával kell kezdeményezni. Eltekint továbbá a lefoglalástól az eljáró vám szerv, ha az e pontban említett feltételek fennállása esetén – a vámigazgatási bírság megfizetése mellett – az ügyfél az érintett áruk újrakivitelét kéri.
98. Eltekinthet továbbá a vámhatóság a jövedéki terméknek nem minősülő nem uniós áruk lefoglalásától, amennyiben az ügyfél nem mond le a jogorvoslati jogáról és/vagy nem vállalja, hogy a vámigazgatási bírságot a helyszínen megfizeti, de az árukat terhelő vámot és egyéb terheket megfizeti.
99. Fontos kiemelni, hogy a 97. és 98. pontban foglalt esetekben a jövedéki terméknek nem minősülő nem uniós áruk az új vámjogi sors kijelöléséig vámfelügyelet alatt maradnak.
100. Ha a lefoglalt nem uniós áru jövedéki termék, a vámhatóság a lefoglalást követően annak elkobzását és megsemmisítését is elrendeli.
101. A szállítóeszköz lefoglalását a vámhatóság mellőzi továbbá, amennyiben a vámigazgatási bírság kiszabására, beszedésére és a jövedéki termék elkobzására a helyszínen, a felderítéssel egyidejűleg kerül sor.
102. A lefoglalásról az eljáró vám szerv jegyzőkönyvet készít, melynek egy eredeti példányát átadja a lefoglalt áru/árúk tulajdonosának, illetve ha a lefoglaláskor az áru/árúk nem a tulajdonos birtokában van/vannak, akkor birtokosának. A nem uniós áruk (beleértve a jövedéki termékeket is) és szállítóeszközök lefoglalásával szemben jogorvoslattal a lefoglalást követő vámigazgatási eljárásban hozott döntés ellen benyújtott fellebbezésben lehet élni. A fellebbezést a vámigazgatási eljárásban hozott döntés közlésétől számított nyolc napon belül kell előterjeszteni a lefoglalást végző vámhivatalnál, azonban a jogorvoslati kérelemnek a lefoglalás végrehajtására halasztó hatálya nincs.
103. A lefoglalt nem uniós áruk – a szállítóeszközök és a jövedéki termékek kivételével – kiadhatók, ha az ügyfél a közölt vámok és nem közösségi adók és díjak, valamint vámigazgatási bírság összegét, továbbá a felmerülő raktárdíjat megfizette. A szabad forgalomba bocsátást az ügyfélnek kell indítványoznia, vámáru-nyilatkozat benyújtásával. A vámhatóság a vámkezelési indítványt az általános szabályok szerint bírálja el.
104. A lefoglalt szállítóeszközöket – ha azokon nem végeztek olyan átalakítást, amely a vámjogszabályok megsértését lehetővé teszi – az alábbi esetekben adja ki az ügyfél részére a vámhatóság:
- a) ha az ügyfél a jogellenesen bejuttatott és kiadni rendelt, jövedéki terméknek nem minősülő nem uniós árukat terhelő vámok és egyéb terhek, valamint a vámigazgatási bírság összegét megfizette, vagy
 - b) ha az ügyfél a jogellenesen bejuttatott jövedéki termékek után fizetendő vámigazgatási bírság összegét megfizette
 - c) ha a szállítóeszköz nem az elkövető tulajdona, és a tulajdonos írásban nyilatkozik arról, hogy a szóban forgó jogsértés időpontjában nem volt tudomása arról, hogy az eszközt vámjogszabályok megsértése céljából használják fel, és ezt követően a tényállás – a jogellenes bejuttatás – a lefoglalás fenntartása nélkül is tisztázható. A

vámigazgatási bírságot kiszabó vámszerv a lefoglalást követően intézkedik a jármű tulajdonosának értesítéséről a nyilatkozattétel, tulajdonjog igazolása érdekében.

105. Ha a vámjogszabályok megsértésével összefüggésben büntetőeljárás indul és a büntetőeljárásban lefoglalásnak van helye, és ennek érdekében a büntetőügyben eljáró hatóság a vámhatóságot megkeresi, a vámhatóság a lefoglalást megszünteti, azonban az árukat nem adja ki az ügyfél részére.
106. Ha a szállítóeszköz nem uniós státuszú, az Unióban letelepedett személy részére csak akkor adja ki a vámhatóság, ha annak szabad forgalomba bocsátása megtörtént, vagy ha a szállítóeszköznek az Unió vámterületéről történő újrakivitelét kérik.
107. A lefoglalás megszüntetéséről a vámhatóság végzésben rendelkezik, melyben felszólítja az ügyfelet arra, hogy az általa kijelölni kért vámjogi sorshoz kapcsolódó intézkedéseket (pl. szabad forgalomba bocsátás esetén az áruk elszállítása) köteles a végzés kézhezvételét követő 30 napon belül megtenni, ellenkező esetben a vámszerv intézkedik az érintett áruk értékesítése felől.
108. Ha az ügyfél a lefoglalt, jövedéki terméknek nem minősülő nem uniós áruk és/vagy a vámjogszabályok megsértésének lehetővé tételére át nem alakított szállítóeszközök tekintetében nem kéri a szabad forgalomba bocsátást vagy az újrakivitelét a részére biztosított határidőn belül, illetve, ha a rendelkezésére álló határidőig az általa indítványozott (vám)eljáráshoz kapcsolódó kötelezettségeit nem teljesíti, a határidő lejártát követő 15. napon a vámhatóság intézkedik az áruk elkobzása és értékesítése, az értékesítés sikertelensége esetén azok megsemmisítése érdekében.
109. A vámigazgatási bírság kiszabására irányuló eljárásban hozott döntésében, illetve a lefoglalást megszüntető végzésében a vámhatóság rendelkezik az áruk tárolásával kapcsolatosan jelentkezett költségek viseléséről, melyre vonatkozóan az NGM rendelet 9. §-a tartalmaz rendelkezéseket, beleértve a raktárdíj alóli mentesség eseteit is.
110. A kiadni rendelt lefoglalt árukat a vámhatóság kizárólag akkor adja ki, ha az átvételre jogosult személy a tárolási költségekről rendelkező határozatban foglalt fizetési kötelezettségének eleget tett.

12. Engedély megsemmisítése, felfüggesztése, módosítása, visszavonása

111. Az UVK 42. cikk (2) bekezdés b) pontja értelmében szankciónak minősül az érintett személy által birtokolt valamely engedély visszavonása, felfüggesztése vagy módosítása is, amely a vámigazgatási bírság mellett – azzal együttesen – alkalmazható szankció. Fontos kiemelni, hogy az UVK 28. cikk (4) bekezdése értelmében engedély felfüggesztéséről, módosításáról vagy visszavonásáról szóló vámhatósági döntés az ellene benyújtott fellebbezésre tekintet nélkül végrehajtható. Ez alól csak akkor van kivétel, ha alapos okkal feltételezhető, hogy a vitatott határozat (a visszavonásról hozott döntés) nem áll összhangban a vámjogszabályokkal, vagy ha az érintett személynek helyrehozhatatlan kárt okozna.
112. Bár az UVK 42. cikk (2) bekezdés b) pontja nem említi külön a határozat (engedély) megsemmisítését, mint önálló szankciót, amennyiben a vámhatóság megállapítja az UVK 27. cikk (1) bekezdésében foglalt hármas feltétel együttes fennállását, az ügyfél részére

kiadott engedélyét megsemmisíti. A megsemmisítés – eltérő rendelkezés hiányában – az eredeti engedély hatályba lépésének napjától hatályos, azaz úgy kell tekinteni, mintha a vámhatóság az adott engedélyt ki sem adta volna. A megsemmisítéssel egyidejűleg – a 46. pontban foglaltak alapján, a Vám törvény 25. § (1) bekezdés d) pontja, továbbá az NGM rendelet 4. § (4) bekezdés f) pontja értelmében – vámigazgatási bírság kiszabásának van helye.

113. Az UVK 28. cikke rendelkezik a határozatok visszavonásáról és módosításáról. A hivatkozott rendelkezés értelmében, ha a vámhatóság megállapítja, hogy a határozat kiadására vonatkozó feltételek közül egy vagy több nem teljesült, vagy már nem teljesül, megvizsgálja, hogy az adott határozat kiadásához szükséges feltétel teljesítésének hiánya milyen hatást gyakorol magára az engedélyre. E vizsgálat eredményeként hoz döntést arról, hogy az általa kiadott engedélyt módosítja, visszavonja, vagy – egyfajta ideiglenes intézkedésként – felfüggeszti.

114. Az engedély felfüggesztése történhet az ügyfél kérelmére is, azonban ez – mint kérelemre hozott döntés – nem minősül szankciónak. Abban az esetben azonban, amikor a vámhatóság az UVK 23. cikk (5) bekezdése alapján végzett nyomon követése során azt tapasztalja, hogy a határozat jogosultja az engedélyre vonatkozó feltételeket vagy kritériumokat vagy a határozatból eredő kötelezettségeket (részben vagy egészben) nem teljesíti – de az engedély megsemmisítésének feltételei nem teljesülnek – dönthet úgy, hogy az engedélyt felfüggeszti.

115. A felfüggesztésről akkor rendelkezik a vámhatóság, ha lehetségesnek tartja, hogy elegendő ok van a határozat megsemmisítésére, visszavonására vagy módosítására, de nem rendelkezik minden olyan elemmel, amely alapján dönthetne a megsemmisítésről, visszavonásról vagy módosításról. Ekkor a tényállás tisztázásáig – megelőzendő az esetleges további jogsértések előfordulását – rendelkezik az engedély felfüggesztésétől, egyúttal a 43., 44. vagy 45. pontban foglaltak alapján megvizsgálja a vámigazgatási bírság kiszabásának lehetőségét.

116. Amennyiben a vámhatóság nyomon követés során olyan hiányosságokat tapasztal, amelyek bár érintik az határozat feltételeinek teljesülését vagy a határozat jogosultságának kötelezettségét, azonban a hiányosság nem képvisel olyan mérvű kockázatot, amely az engedély visszavonását eredményezheti, dönthet úgy, hogy időt biztosít a határozat jogosultja részére a feltételek teljesüléséhez vagy a kötelezettségek teljesítéséhez szükséges intézkedések megtételére. Ebben az esetben a határozat jogosultja köteles értesíteni az illetékes vámszervet azokról az intézkedésekről, amelyeket a feltételek teljesülése vagy a kötelezettségek teljesítése érdekében meg fog tenni, valamint ezen intézkedések időigényéről. A határozat felfüggesztésének időtartamára vonatkozóan az FJA 17. cikke tartalmaz részletes rendelkezéseket.

117. A határozat felfüggesztése az alábbiak szerint érhet véget:

- a) a vámhatóság a felfüggesztést visszavonja, mert időközben megállapította, hogy nincs indok a határozat megsemmisítésére, visszavonására vagy módosítására;
- b) a vámhatóság a felfüggesztést visszavonja az engedély módosítása nélkül, mert megítélése szerint a határozat jogosultja megtette a határozat feltételeinek teljesüléséhez vagy a határozatból eredő kötelezettségeinek teljesítéséhez szükséges intézkedéseket;

- c) a vámhatóság a felfüggesztést visszavonja, és az engedélyt módosítja, mert megítélése szerint a határozat jogosultja által a határozat feltételeinek teljesüléséhez vagy a határozatból eredő kötelezettségeinek teljesítéséhez szükséges intézkedések ellenére a jogsértésre okot adó körülmény továbbra is fennáll, de csak olyan mértékben, hogy egyéb kötelezettségek előírásával a jogsértés megelőzhető;
- d) a felfüggesztett határozatot az illetékes vámhatóság megsemmisíti vagy visszavonja.

118. Ha a határozat jogosultja a részére előírt időtartamon belül elmulasztja megtenni a határozat tekintetében megállapított feltételek teljesítéséhez vagy a határozatból fakadó kötelezettségeinek teljesítéséhez szükséges intézkedéseket, az illetékes vámszerv a részére kiadott engedélyt visszavonja. Visszavonja továbbá az engedélyt az illetékes vámszerv, amennyiben a feltárt jogsértéssel összefüggésben az engedélyes vagy alkalmazottja ellen indított büntetőeljárás a bíróság büntetőjogi felelősséget megállapító jogerős ítéletével zárult. A visszavonást nem feltétlenül kell megelőznie azonban felfüggesztésnek, amennyiben az illetékes vámszerv megállapításai alapján az engedély érvényben tartása a vámfelügyelet, a vámellenőrzés vagy egyéb fiskális érdekek tekintetében kockázatot képvisel – és erre megfelelő és elégséges bizonyítékkal, továbbá tisztázott tényállással rendelkezik – az engedélyt visszavonja. Az engedély visszavonásáról hozott döntés azonnal végrehajtható, az ellene benyújtott fellebbezésnek a végrehajtás tekintetében halasztó hatálya nincs. Kivételes esetekben azonban, ha a határozat jogosultjának jogos érdekei úgy kívánják, a visszavonás hatálybalépésének napja legfeljebb egy évvel későbbi időpontban is meghatározható.

119. Ha az illetékes vámszerv megállapítja, hogy az adott engedéllyel összefüggésben elkövetet jogsértés csekély mértékű – azaz a határozat jogosultja jóhiszeműen járt el, továbbá a megelőző három évben a vám- és adószabályokban foglalt, gazdasági tevékenységével összefüggő kötelezettségeinek megszegéséért vagy elmulasztásáért részére kivetett bírságok együttes összege az ezen időtartamon belül keletkezett vám- és adófizetési kötelezettségének 20%-át nem haladja meg – rendelkezhet az engedély módosításáról is. E módosítás eredménye lehet, hogy

- a) az UVK 166. cikkén alapuló egyszerűsített árnyilatkozat alapján történő vámeljárást alá vonásra vonatkozó engedély kapcsán további adatok vagy alátámasztó okmányok benyújtását írja elő,
- b) az UVK 182. cikk (3) bekezdése alapján engedélyezett vám elé állítás alóli mentesítést részben vagy egészben visszavonja, vagy
- c) a csökkentett összegű összekeszesség nyújtása vagy a biztosítéknyújtás alóli mentesség helyett az érintett engedélyekhez a teljes biztosítékösszeg nyújtását írja elő.

120. Fontos, hogy az engedély módosítása esetén a visszavont könnyítésekre okot adó körülmények újbóli teljesítésének feltételeit a módosítás hatálybalépésétől kell vizsgálni.

VII. Fejezet

A vámigazgatási bírság mérséklésével, elengedésével kapcsolatos szabályok

121. A Vámtörvény 28. § (5) bekezdése értelmében vámigazgatási bírság mérséklésére, elengedésére az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény adómérséklésre vonatkozó szabályait kell alkalmazni. Fontos azonban megjegyezni, hogy minden ügy egyedi, ezért minden egyes döntést egyedi mérlegelés előz meg, és a mérlegelési szempontok a vámhatóság határozataiban is szerepelnek

122. A vámigazgatási bírság mérséklésére, elengedésére irányuló kérelmeket az alábbi szabályok alapján illetékes igazgatóság bírálja el adóhatósági jogkörben, még akkor is, ha magát a bírságot nem e vámszerv szabta ki:
- magánszemély esetében annak lakóhelye, belföldi lakóhely hiányában tartózkodási helye, mindezek hiányában utolsó ismert belföldi lakóhelye,
 - egyéni vállalkozó és egyéni cég esetén annak székhelye, belföldi székhely hiányában telephelye, több telephely esetében az elsőként bejelentett telephelye,
 - jogi személy, illetve egyéb szervezet esetében annak székhelye, belföldi székhely hiányában telephelye (a tevékenység gyakorlásának helye),
 - ha az eljáró vámszerv illetékessége az a)-c) pont alapján nem állapítható meg (pl. harmadik ország magyarországi tartózkodási hellyel nem rendelkező állampolgára), az eljárást az Észak-budapesti Adó- és Vámigazgatóság folytatja le.

13. A vámigazgatási bírság mérséklése magánszemély adózónál

123. A magánszemély kérelmére az őt terhelő bírságtartozást mérsékelheti vagy elengedheti az adóhatóság, ha annak megfizetése az adózó és a vele együtt élő közeli hozzátartozók megélhetését súlyosan veszélyezteti. Az adóhatóság a mérséklést – az adózó teljesítőképességéhez mérten (tehát ha az adózó és a közös háztartásban élő közeli hozzátartozók jövedelmi vagyoni helyzete lehetővé teszi bizonyos mértékű befizetés teljesítését) – a bírságtartozás részének megfizetéséhez kötheti. Magánszemély adózónál az adóhatóság azt mérlegeli, hogy a tartozás megfizetése az adózó és a vele együtt élő közeli hozzátartozók megélhetését súlyosan veszélyezteti-e.
124. Vállalkozási tevékenységet folytató magánszemély kérelmét az abban hivatkozott indokokra figyelemmel bírálja el az adóhatóság. Amennyiben a vállalkozási tevékenységet végző magánszemély kérelmében a megélhetés súlyos veszélyeztetettségére és a gazdálkodási tevékenysége ellehetetlenülésére egyaránt, illetve egyik indokra sem hivatkozik, az adóhatóság előbb a gazdálkodási tevékenység ellehetetlenülésének vizsgálatát végzi el.
125. A megélhetés súlyos veszélyeztetettségének vizsgálatánál az adóhatóság elvégzi a vagyoni, jövedelmi és szociális helyzet feltárását. A megélhetés súlyos veszélyeztetettségére lehet következtetni akkor, ha az adózó és a vele közös háztartásban élő közeli hozzátartozók egy főre eső nettó jövedelme a mindenkori legkisebb öregségi nyugdíj összegét nem haladja meg, és ezt a jövedelmi helyzetet a vagyoni és szociális körülmények is tükrözik. Természetesen ez nem azt jelenti, hogy méltányosság csak ilyen alacsony jövedelem esetén gyakorolható. Magasabb összegű jövedelem is megalapozhatja a méltányosság gyakorlását, amennyiben a jövedelmi és az egyéb vagyoni viszonyokat összevetve a tartozás nagyságrendjével annak teljes összegű megfizetése a megélhetést súlyosan veszélyeztetné.
126. A mérlegeléskor az adóhatóság figyelembe veszi az adós és a vele közös háztartásban élők a mindennapi megélhetésének (élelmezés) költségeit, a lakásfenntartással kapcsolatos költségeiket (pl. közüzemi díjak, közös költségek, lakásbiztosítás, albérleti díj, stb.) a lakást terhelő hitel, valamint kizárólag az ahhoz kapcsolódó életbiztosítás havi törlesztő részletét, a munkába járás költségeit, az egyéb kötelezettségek, tartozások összegét, a közös háztartáson kívül élő hozzátartozó igazolt támogatását, a fogyatékkal élő, vagy tartósan beteg családtag ellátásával kapcsolatos többletköltségeket. A vagyoni viszonyok

mérlegelésénél az adóhatóság figyelemmel van arra is hogy a vagyontárgyak az átlagos életvitelhez nélkülözhetetlen vagy az azt meghaladó körbe tartoznak-e.

127. A lakhatás elvesztése a megélhetés súlyos veszélyeztettségének körébe tartozik. Ezért az egyéb feltételek fennállása esetén a méltányosságot általában megalapozza, ha megállapítást nyer, hogy az adós és családja csak a lakhatásául szolgáló – a lakáscélú állami támogatásokról szóló mindenkor hatályos kormányrendeletben meghatározott mértékű méltányolható lakásigényét meg nem haladó – lakóingatlannal rendelkezik.
128. A mérlegelésnél az adóhatóság figyelembe veszi az elért, de nem adózott jövedelmet is (ilyen lehet pl.: nyugtaadási kötelezettség többszöri elmulasztása, amely a bevétel és ezzel a jövedelem eltitkolását valószínűsíti, illetve a vagyonosodási vizsgálat vagy más ellenőrzés során megállapított jövedelemeltitkolás), valamint figyelmet fordít arra is, hogy a jövedelmi és vagyoni viszonyokról rendelkezésre álló információk nincsenek-e feltűnő és fel nem oldható ellentétben egymással.

14. A vámigazgatási bírság mérséklése nem magánszemély adózóknál

129. Az adóhatóság a vámigazgatási bírságtartozást kivételes méltányosságból mérsékelheti (elengedheti) különösen akkor, ha annak megfizetése a jogi személy vagy egyéb szervezet gazdálkodási tevékenységét ellehetetlenítené. A gazdasági ellehetetlenülés vizsgálatánál az adóhatóság különösen az alábbiakat veszi figyelembe:
- a) az eredeti kötelezettség keletkezésének időpontja (régóta fennálló tartozás esetén az adózó mutatott-e fizetési szándékot),
 - b) a tartozások fennállása alatt volt-e az adózónak korábban mérséklési kérelme, kapott-e egyéb fizetési könnyítést, azt teljesítette-e,
 - c) az adózó gazdasági tevékenységének eredményessége az elmúlt két év alapján (bevallási és mérlegadatok összevetése, adóminősítés),
 - d) részes-e az adózó más vállalkozásokban, illetve az adótartozás keletkezése óta átadott-e ingyenesen más vállalkozás részére vagyont (ideértve az adótartozás mértékéhez képest jelentősnek tekinthető alapítványi befizetéseket, közérdekű kötelezettségvállalásokat),
 - e) folyik-e az adózó ellen csőd-, felszámolási eljárás vagy végelszámolás alatt áll-e,
 - f) az adózó kötelezettségeinek és követeléseinek összevetése alapján van-e lehetőség mérséklés esetén a gazdálkodás helyreállítására,
 - g) a társaság kapott-e, vagy fizetett-e ki nagyobb összegű osztalékot.
130. A gazdálkodás ellehetetlenülésének vizsgálata igen összetett, mivel ennek törvény szerinti következménye a tevékenység megszüntetése lehet (gazdálkodó szervezeteknél a felszámolás). A mérséklés intézménye nem a felszámolási eljárás elodázására szolgál, ezért az adóhatóság ezt az engedményt jellemzően csak ott alkalmazza, ahol a tartozás mérséklésével a racionális gazdálkodás helyreállítható vagy elősegíthető.
131. A mérséklés akkor lehet indokolt, ha a társaság gazdálkodása a mérsékelni kért tartozás megfizetése miatt kerülne veszélybe. Kivételesen indokolt esetben egyéb méltányolást érdemlő körülmény fennállása esetén is sor kerülhet a bírság és pótléktartozás mérséklésére. Így például végelszámolás alatt álló adózók ügyében abban az esetben lehet helye a méltányosság gyakorlásának, ha kizárólag a bírságtartozás megfizetése okozná a végelszámolás befejezésének megghiúsulását, azaz felszámolásba fordulását. Ilyenkor az

adóhatóság azt vizsgálja, hogy az adós ingó és ingatlan vagyontárgyai, pénzeszközei, követeléseinek fedezetet nyújtanak-e a tartozás részben vagy egészben történő megfizetésére.

VIII. Fejezet Záró rendelkezések

132. Az útmutató a kiadmányozás napjától érvényes.

133. Az útmutató érvényessége kezdetének napjától érvénytelen a vámigazgatási bírságok kiszabásáról, a korrekciós pótlékról és az azokhoz kapcsolódó méltányossági eljárások, valamint a vámigazgatási eljárásban történő lefoglalás és elkobzás gyakorlatáról szóló 3003/2015. útmutató.

Budapest, 2016. december 14.

Tállai András
a Nemzeti Adó- és Vámhivatal
vezetője